

Cách đây không lâu, có hai vợ chồng kia về thăm gia đình ở Việt Nam. Khi hai vợ chồng trở lại Hoa Kỳ, một số bạn bè ngày trước cùng quê muốn đến thăm để hỏi tin tức gia đình và bà con ở quê nhà. Nghe vậy, hai vợ chồng bèn rủ một bạn cùng xóm và một bạn đến để có nhậu thì giờ trò chuyện với nhau. Sau bữa ăn, một người ngồi ở phòng khách để xem hình ảnh quê hương và nghe hai vợ chồng người bạn kể chuyện chuyện đi của mình.

Bà vợ hằng hái bắp đều nói. Nhưng bà không theo theo theo đuôi rõ ràng và đi vào nhậu chi tiết mà không cần chi tiết. Thấy vậy ông chồng ngẩng ngang và nói: "Bà nói không có thể lập lang gì hết, để tôi kể cho." Thấy rồi ông chồng tuôn kể cho bạn nghe hai ông bà đi thăm những đâu, gặp những người nào, thành phố bây giờ ra sao.

Trong khi ông chồng nói, bà vợ ngồi nghe nhưng có vẻ sốt ruột lắm. Chỉ vài phút bà liền chen vào sự việc để chồng cho chính xác hơn. Chồng hỏi ông nói: "Chúng tôi đi taxi thì phí tiền và đến nhà một chồng nói là đi taxi", bà vợ gật đầu và nói: chỉ có 25 phút thôi! Ông chồng thấy chi tiết đó không quan trọng nhưng cũng sự việc theo lời vợ: "Vâng, dù đi taxi sẽ tốn tiền nhưng về nhà cũng mau. Một lát sau, khi ông nói: Ba ngày sau, tức là tháng Sáu chúng tôi đi ra Đà Nẵng. Bà vợ liền chen vào: "Ông nói rồi, thì bây giờ mình đi! Tôi vì mấy người bà con năm nay lại thêm một ngày nữa." Ông chồng có vẻ bối rối nhưng cũng đi và kể tiếp.

Còn một lần ông nói đến những chi tiết như như, như đến tên người hay nói những gì liên quan đến con số là bà vợ gật đầu và sự việc ngay. Có lúc hai vợ chồng ngừng hỏi câu chuyện và cãi nhau vì không đồng ý về những chi tiết đó. Thấy vậy chồng gật đầu và sự việc mình hoài, ông chồng giận quá nên nói: "Bà nhớ gì hết thì bà kể đi, đừng làm gì chồng tôi hoài vậy!" Khi ông nói như vậy thì bà vợ mới thôi gật đầu và để yên cho chồng nói.

Trong suốt câu chuyện người chồng kể, bà vợ đã chen vào và sự việc ít nhất là 10 lần. Những người có tính gì như vậy, không thể yên lòng nghe nhưng lúc nào cũng muốn nói. Một nhà tâm lý nói rằng, bạn tính tự nhiên của con người là muốn nói chứ không muốn nghe. Điều này đã chứng tỏ, nói để họ yên lòng nghe. Trong việc này cũng như việc này, chúng ta thường muốn phát biểu ý kiến, muốn nói ra để mình suy nghĩ, mà rồi, muốn nói lên quan điểm của mình cho người khác biết chứ ít có ai muốn yên lòng nghe ý kiến và quan điểm của người khác. Có người nói rằng, bí quyết để tiếp xúc tính chú ý nghe và tránh để bị nhay người là người mà người khác nói trong khi đang nghe.

Có nhiều lý do khiến ta không thể chú ý nghe khi người khác nói, nhất là nếu người đang nói là vợ, chồng hay con cái, là những người chúng ta không cần gì ích lợi hay xã giao nữa.

1. Vì lo suy nghĩ câu trả lời

Khi người phải người nói, chúng ta không nghe đầy đủ, rõ ràng điều người đó muốn nói vì tâm trí chúng ta đang bận suy nghĩ để tìm câu trả lời. Câu trả lời đó có thể là để giải thích, phản hồi, chấp thuận, phân bua, bào chữa. Cũng có thể là cho thấy ý kiến của mình hay hơn, đúng hơn. Có hai vợ chồng kia, hai bà vợ nói điều gì ông chồng cũng không để ý. Khi thì ông phải phản hồi, khi thì ông chấp thuận, và thậm chí ông không hiểu ý vợ muốn nói. Vì có mặt của ông, ông nghĩ là bà vợ ông lúc nào cũng cho là bà khôn ngoan hơn, hiểu biết hơn ông. Vì thế, khi bà đưa ý kiến hay nói với mặt vẻn vẹn gì ông cũng muốn chấp thuận là ông nói đúng hơn hoặc biết rõ hơn.

2. Vì tự ái

Người có nhiều tự ái khi vợ hay chồng nói điều gì khiến tiêu cực mặt chút là nghĩ rằng người đó chê mình hay để lộ cho mình. Vì tự ái, chúng ta không thể nghe đầy đủ những gì người khác muốn nói. Không những thế, khi người đó bắt đầu nói là chúng ta đã thấy khó chịu, lo sợ và không muốn nghe.

Ví dụ khi chồng đi làm về, bà vợ hỏi: Anh có gì để nói cho tôi hay hơn bác sĩ cho con chưa? Ông chồng nghĩ là vợ trách mình sao không lo cho con hay là trách mình hay quên nên không nghe câu hỏi của vợ, cũng không trả lời đúng câu hỏi đó nên người nói vợ và vợ bực bội: "Bà nay là công việc làm không kịp, anh không có mặt phút nào rồi nhể gì để nói cho ai hết!" Bà vợ nói: "Em có trách anh gì đâu, em chỉ hỏi là anh có hay hơn bác sĩ cho con chưa, nếu chưa thì bây giờ em gọi." Nhiều khi chỉ một việc nhỏ như vậy hay chồng là người nhiều tự ái hay nhiều mặt của mình, cũng có thể đi đến chỗ cãi nhau hoặc giận nhau.

3. Cho là mình đã biết rồi

Có nhiều người sau một thời gian sống bên cạnh người bạn đời, biết mặt ít và người đó thì nghĩ

là mình đã biết tất cả về người đó rồi. Vì thế không cần nghe những gì người đó nói nữa. Nếu chúng ta nghĩ rằng mình đã biết bà vợ hay ông chồng của mình quá rồi, đến nỗi không cần nghe nữa người đó nói nữa thì chúng ta là người quá tự tin và thiêu cần mĩ. Thái độ không cần nghe cũng đã biết rồi cả chúng ta sẽ khiến người kia chán, không muốn nói nữa, vì có nói cũng vô ích.

Có hai vợ chồng kia thường hay giận nhau vì ông chồng khoe là ông đoán được ý nghĩ của vợ trước khi bà nói ra. Một ngày nọ gần cuối tháng, bà vợ hỏi chồng: "Anh ơi, trong công việc còn bận không?" Ông chồng trả lời: "Hỏi làm gì vậy? Chances bà đừng đi mua sắm gì cả? Thôi bà ơi, quần áo giày dép chật chội nhà rồi, không có mua gì nữa hết!" Bà vợ tức quá rơm rớm nước mắt nói: "Em có định đi mua sắm gì đâu? Em chỉ hỏi để xem mình có thể giúp gì ít tíen và nhà tháng này không? Ông chồng thấy vợ sắp khóc nên hỏi ân hận đểu gì ông hỏi: "Sao tự nhiên em lại muốn giúp tíen và nhà, có chuyện gì hay sao?" Lúc đó bà vợ mới vỡ a khóc và nói: Em mới nghe tin ba đau nặng phải đưa vô nhà thờ ơng!" Nếu người chồng kia không bẽn nhĩ thay đổi thái độ, hoặc nếu người vợ có tính hay giận thì hai vợ chồng đã mất cả hi vọng và nâng đỡ nhau trong lúc có chuyện lo buồn.

4. Vì những lo lắng hay cảm xúc trong lòng

Khi trong lòng có chuyện lo lắng, chúng ta cũng khó có thể tập trung tập trung để mà lắng nghe. Nếu biết vợ hay chồng đang lo lắng mà đi u gì hay đang bận tâm suy nghĩ vì c gì, chúng ta không nên làm người đó bận tâm thêm và những chuyện khác ít quan trọng hơn, hoặc chỉ cần bàn đến. Chồng hơn nh chồng đang lo học bài để mai thi, chúng ta không nên phàn nàn chuyện tíen hoặc chuyện con cái nh ông nên chỉ chồng thi xong hơn nói.

Có khi chúng ta không thể chú ý nghe vì đểu người kia nói khi nào trong lòng ta mất cảm xúc nào đó. Cảm xúc đó có thể là buồn, vui, nh thẹn, giận để hay ân hận, hỏi tíen. Khi những cảm xúc đó tràn để quá mạnh, chúng ta không thể chú ý lắng nghe. Một bà mẹ kia mất để a con gái khi con mới 18 tuổi. Dù chuyện đau thẹn này xảy ra đã nhieu năm nh ông mới khi nghe đến bè nói chuyện về con gái của họ, bà không thể nào chú ý nghe vì bà lại nh đển con và lại khóc.

Có người nói rằng nghe nan để cả người khác để hơn là nghe nan để cả vợ hay chồng mình, vì khi nghe nan để cả người thân, cảm xúc chúng ta bị lôi cuốn vào nên có có thể nghe mất cách khách quan để c. Có những vợ chồng có nhieu nan để cần nói ra để để thông tập tập nh hoặc để giúp thích nh ông hi vọng nh ông không thể nào nói với nhau để c. Họ nói đển với để

đó là người này nói gì n là l i ho c người kia buồn t i khóc lóc. Trong tr ãng h p đó, chúng ta c ãn xét l i c ãm xúc c ãa mình và c ã g ãng k ãm ch ã nh ãng c ãm xúc đó. N u không nh ãng chuy ãn c ãn nói s ã không bao gi ã nói ra đ ã c. Ho c n u c ãn, chúng ta nên m ãi m ãt ng ãi mà v ã ch ãng tin c ãy cùng nghe trong cu ãc đ ãi tho ãi đ ã giúp ta ngăn ch ãn nh ãng c ãm xúc b ãt l i đó.

Có bà v ã kia, khi bi ãt ch ãng gian d iu v ãi ng ãi khác, bà mu ãn h ãi th ãng ch ãng đ ã ông nh ãn t i ch ã không th ã ch ãi n ãa. Nh ãng bà đã không dám nói. Ch ãng nh ãng vì bà bi ãt ch ãng s ã không nghe nh ãng cũng vì khi nghĩ đ ãn nh ãng l i ph ãi nói là bà đã run lên và th ãy ngh ãn trong c ã. Cu ãi cùng, bà đã m ãi cha m ã ch ãng đ ãn đ ã trình bày m ãi chuy ãn. Tr ãc m ãt nh ãng ng ãi l ãn tu ãi và có th ãm quy ãn, bà th ãy an tâm h ãn và cũng đ ã k ãm ch ã c ãm xúc c ãa mình h ãn.

Th ãa quý v ã, chúng tôi v ãa trình bày b ãn lý do khi ãn chúng ta không th ã chú ý nghe khi ng ãi khác có đ iu mu ãn nói. B ãn lý do đó là: (1) vì tính thi ãu kiên nh ãn, hay ng ãt l i. (2) vì chúng ta lo suy nghĩ câu tr ã l i đ ã phân bua, ch ãng ch ã, bào ch ãa. (3) Vì t ã ái, luôn luôn nghĩ là ng ãi kia s ã phê bình, chê trách ho c đ ã l i cho chúng ta. (4) Vì tính hay v ã đoán, cho là không c ãn nghe mình đã bi ãt r ãi. (5) Vì nh ãng lo l ãng hay c ãm xúc trong lòng. Trong câu chuy ãn gia đ ãnh k ã t i, chúng tôi s ã trình bày nh ãng lý do khác khi ãn chúng ta không th ã chú ý l ãng nghe, m ãi quý v ã nh ã đón nghe.

Minh Nguyên

Ch ãng Trình Phát Thanh Tin Lành